

PROGRAM DZIAŁANIA MUZEUM PODLASKIEGO W BIAŁYMSTOKU NA LATA 2015-2019

Muzeum Podlaskie w Białymstoku w latach 2015 – 2019 będzie rozwijało w sposób zrównoważony wszystkie dotychczas prowadzone formy działalności. Szczególnie jednak wspomagać będą te dziedziny (edukacja i udostępnianie zbiorów), dzięki którym Muzeum w formie jeszcze pełniejszej realizować będzie swoją misję społeczną. Pozwoli to na jeszcze szersze budowanie klimatu społecznej akceptacji, szczególnie wśród młodszych pokoleń, dla zagadnień z szeroko pojmowanej ochrony dziedzictwa, poczucia tożsamości i tolerancji. Zauważając wśród odbiorców potrzebę rozszerzania oferty, która z Muzeum tworzy swoiste centrum spotkań, będą stymulował prowadzenie i udoskonalanie różnych form aktywizacji społecznej. Podstawowe, statutowe obowiązki Muzeum (gromadzenie zbiorów, ich naukowe opracowanie, konserwacja i przechowanie) będą więc realizowane w tym prospołecznym kontekście. Zapewni to Muzeum Podlaskiemu ugruntowanie i rozwinięcie opinii, że jest ono instytucją otwartą, reagującą na społeczne zapotrzebowanie i przemiany.

Aby to zrealizować położy szczególny nacisk na główne, strategiczne płaszczyzny działalności Muzeum, którymi są:

1. Dalsza rozbudowa kolekcji muzealnych we wszystkich dziedzinach muzealnych reprezentowanych w Muzeum.
2. Prowadzenie konserwacji muzealiów oraz zapewnienie im właściwych warunków przechowywania.
3. Rozwój kadry merytorycznej. Podnoszenie jej kwalifikacji zawodowych i zwiększenie wykorzystania posiadanych już kompetencji.
4. Opracowywanie nowych form edukacyjnych adresowanych do wszystkich grup wiekowych.
5. Stwarzanie pracownikom warunków do prowadzenia pracy naukowo-badawczej i upowszechnianie jej efektów.
6. Działania promocyjne.
7. Działania organizacyjne, remontowe i inwestycyjne.

GROMADZENIE I PRZECHOWYWANIE ZBIORÓW.

W zbiorach Muzeum Podlaskiego w Białymstoku znajduje się obecnie 94 409 muzealiów (stan na 30.06.2014). Dynamika rocznego pozyskiwania nowych muzealiów kształtuje się od kilku lat na poziomie 3 – 4 tysięcy. Będę utrzymywał tę tendencję. Wykorzystane zostaną w tym celu wszystkie dotychczas wypracowane formy: śledzenie rynku antykwarycznego, współpraca z kolekcjonerami, penetracje i badania etnograficzne i archeologiczne.

Jako priorytetowe traktować będę następujące kolekcje:

1. Muzealia archeologiczne i historyczne w tym ikonograficzne związane z historią Białegostoku i województwa podlaskiego.

Są to podstawowe kolekcje w zbiorach Muzeum Podlaskiego. Ich rozbudowa umacnia rangę głównego muzeum w województwie. Pozwalać też będzie na tworzenie nowych wystaw. Kolekcje te są przedmiotem badań naukowych zarówno pracowników Muzeum, jak też badaczy z wielu krajowych ośrodków naukowych.

2. Twórczość artystów związanych z regionem.

W ostatnich dwóch dziesięcioleciach udało się stworzyć tę kolekcję. Wypełniła ona znaczącą lukę w zbiorach. Muzeum pozyskało ponad 100 prac artystów tworzących w okresie międzywojennym. Będę dążyć do uzupełnienia tego zbioru i stworzę warunki do rozwoju kolekcji obejmującej prace z lat 1944 – 2000.

3. Sztuka i rękodzieło ludowe ze szczególnym wskazaniem ręcznika, tkaniny ludowej w tym dwuosnowowej.

Muzeum zgromadziło duże kolekcje rzeźby, sztuki związanej z obrzędowością oraz tkaniny. Dynamicznie rozwijającą się kolekcją jest zbiór ręczników ludowych. W najbliższych latach powinien stać się on kolejną specjalnością Muzeum. Będę szczególnie dbał o dalszy rozwój tego kierunku rozbudowy kolekcji, które będzie się eksploatować na wszystkich płaszczyznach (badania, warsztaty, wystawy edukacja, promocja). Jako jedno z ważniejszych zadań, które chciałbym zrealizować uznaję stworzenie stałej ekspozycji poświęconej rękodziełu ludowemu. Dołożę też starań aby kolekcje te były w jeszcze większym stopniu przedmiotem zainteresowania środowisk badawczych. W tym celu wykorzystana zostanie digitalizacja zbiorów Muzeum Podlaskiego w Białymstoku i wydawanie monograficznych naukowych katalogów zbiorów.

4. Kolekcje związane z wielokulturowością regionu.

W kolekcjach historyczno – artystycznych i etnograficznych znajdują się muzealia obrazujące wielokulturowość regionu związane z Tatarami, Żydami, Białorusinami oraz związane z religiami tu występującymi. Położę duży nacisk na ten wątek w gromadzeniu zbiorów, aby w efekcie Muzeum Podlaskie w Białymstoku było jeszcze wyraziściej postrzegane jako placówka zajmująca się wielokulturowością.

5. Obiekty skansenowskie.

Najważniejszą kolekcją zgromadzoną w Białostockim Muzeum Wsi są obiekty wiejskiej architektury drewnianej. Misją tego Muzeum jest ochrona dawnego budownictwa. Wobec tego podstawowym zadaniem, które będę wspierał, będzie pozyskiwanie z terenu województwa kolejnych budynków. Będą one właściwie zabezpieczane, a w miarę pozyskiwania środków ustawiane na terenie Muzeum.

6. Kolekcja twórczości Wiktora Wołkowa.

Po śmierci Wiktora Wołkowa w 2012 roku Muzeum rozpoczęło budowę kolekcji jego twórczości. W tym celu została podpisana umowa intencyjna z żoną artysty Grażyną Wołkow. Muzeum pozyskuje od niej prace fotografa. Chcę w następnych latach kontynuować to zadanie. Wspomagane ono będzie różnymi formami propagowania twórczości W. Wołkowa. W trakcie rozbudowywania internetowej prezentacji muzealnych zbiorów utworzę odrębny katalog fotografii tego Artysty, który będzie powszechnie dostępny. Planuję też udział Muzeum we wszystkich przedsięwzięciach upamiętniających W. Wołkowa (wydawnictwa, wystawy, konkursy)

Muzeum w latach 2015-2019 prowadzić będzie intensywne prace nad digitalizacją zbiorów. W latach 2014 – 2015 ze środków uzyskanych z MKiDN uruchomiona zostanie pracownia digitalizacyjna i rozpocznie się I etap cyfrowej rejestracji i udostępniania zbiorów. Po zakończeniu I etapu, będę podejmował starania o uzyskanie środków na dalszą realizację tego programu.

Z gromadzeniem muzealiów związana jest ich konserwacja i zapewnienie właściwych warunków przechowywania i eksponowania. Dotychczas Muzeum konserwowało swoje zbiory we własnej pracowni konserwatorskiej i w zewnętrznych pracowniach. We własnym zakresie dokonywało się też bieżącej profilaktyki. Chcę utrzymać ten stan. Muzealna pracownia będzie prowadzić konserwację w zakresie: ceramiki, szkła, metalu, drewna, skóry, pozłotnictwa. Nie przewiduję rozszerzenia profilu działalności. Będę natomiast planować rozwój dotychczasowych specjalności poprzez wprowadzanie nowych technologii i zwiększenie zatrudnienia o 2-3 osoby.

Pozostałe potrzeby konserwatorskie w specjalnościach: papier, tkanina, malarstwo sztalugowe, ikony, realizowane będą w formie zleceń zewnętrznym pracownikom.

Podjęmę też starania w celu uzyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania prac konserwatorskich. Między innymi do 2016 roku zakończony zostanie 3 letni program konserwacji kolekcji 119 obrazów Aleksandra Szturmana ze środków MKiDN. Jestem autorem i koordynatorem tego programu, który zakończy się wystawami w Białymstoku, Warszawie i Trokach na Litwie.

Dbać będę też, aby był rozwijany wdrażany już w Muzeum system komputerowej rejestracji temperatury i wilgotności na salach wystawowych.

Najistotniejszym problemem, który należy rozwiązać w skali całego Muzeum jest sposób przechowywania muzealiów. W chwili obecnej znajdują się one w 50 magazynach zbiorów. Zdecydowana większość z nich jest pomieszczeniami nie spełniającymi podstawowych standardów. Dodatkowym problemem jest to, że powierzchnia magazynowa, którą dysponuje Muzeum jest niewystarczająca. We wszystkich magazynach jest nadmierne zagęszczenie muzealiów. Stwarza to realne zagrożenie dla ich stanu zachowania, uniemożliwia też w znacznym stopniu prowadzenie profilaktyki. Za priorytetowe więc zadanie uznaję budowę nowego magazynu zbiorów. Chciałbym przeprowadzić ją na bazie istniejącego budynku w Białostockim Muzeum Wsi. Zakładam etapowanie budowy. W latach 2014-2015 powstaną niezbędne dokumentacje techniczno-budowlane. Obejmować one będą kubaturę w której znajdą się: pracownie konserwatorskie, magazyn zbiorów etnograficznych. Realizacja tej w moim przekonaniu kluczowej dla Muzeum inwestycji możliwa będzie po uzyskaniu środków finansowych. Przygotowywany projekt rozbudowy magazynów zgodnie z moją koncepcją zakładać będzie możliwość dostawiania w przyszłości kolejnych segmentów z przeznaczeniem na magazyny: muzealiów archeologicznych, mebli, obrazów.

DZIAŁALNOŚĆ WYSTAWIENNICZA.

W Muzeum Podlaskim w Białymstoku eksponowanych jest obecnie 28 wystaw stałych. Rocznie przygotowuje się około 40 – 50 wystaw czasowych w siedzibach własnych, w innych muzeach i instytucjach w kraju i za granicą, oraz wystaw plenerowych. W latach 2015 – 2019 niektóre ekspozycje stałe zostaną uzupełnione bądź zmienione. Jako priorytet uznaję zmiany wystaw stałych w Muzeum w Tykocinie. Pod moim kierunkiem przygotowana zostanie nowa wystawa o Zygmuncie Glogerze oraz wystawy w Wielkiej Synagodze. Tu skoncentruję się na odtworzeniu historycznego wyposażenia Sali Wielkiej. Powstanie tych

wystaw w znaczący sposób uatrakcyjni ofertę Muzeum. Wystawy te oraz planowane na lata 2015-2019 prace remontowe będą „nowym otwarciem” tego Muzeum, które jest bardzo ważnym elementem historii, życia kulturalnego i promocji całego województwa.

Innym zadaniem wystawienniczym, na którym się skoncentruję, będzie program ekspozycyjny w dworze z Bobry Wielkiej w Białostockim Muzeum Wsi. Kontynuowane będą tu prace nad udostępnieniem zwiedzającym wszystkich pomieszczeń na parterze. Natomiast na jego poddaszu, po przeprowadzeniu niezbędnych prac remontowych, przygotowana zostanie stała ekspozycja – Galeria sztuki i rękodzieła ludowego. Wyeksponowane na niej będą rzeźba, tkanina, zdobnictwo związane z obrzędowością. Wystawa ta będzie nowoczesnym przekazem wzbogaconym o multimedialne dokumentacje i animacje.

Wystawy czasowe przygotowywane w latach 2015-2019 będą koncentrowały się wokół monograficznej specyfiki poszczególnych Oddziałów. Będę stwarzał warunki autorom wszystkich wystaw, aby ich praca nad scenariuszami i realizacją wystaw doprowadzały do osiągnięcia maksymalnie wysokich efektów merytorycznych i wystawienniczych.

W zakresie wystawiennictwa, ale też i projektów badawczych oraz przedsięwzięć edukacyjnych, popularyzatorskich i promocyjnych będę kontynuował współpracę z muzeami i innymi instytucjami działającymi na terenie województwa podlaskiego, a także w innych regionach.

W latach 2015 – 2019 rozwijana też będzie współpraca i wymiana wystaw z muzeami na Białorusi i Litwie. Utrzymywane i rozwijane będą kontakty z muzeami w Grodnie, Mińsku i w Trokach. Muzeum współpracować będzie też z polskimi placówkami dyplomatycznymi działającymi w tych krajach.

W ostatnich latach Muzeum przygotowywało wystawy plenerowe eksponowane w Białymstoku, Tykocinie, Supraślu, Bielsku Podlaskim, Choroszczy, a także w Warszawie i Wilnie. Okazały się one bardzo dobrą prezentacją zbiorów i dorobku Muzeum. Są też istotnym elementem działalności promocyjnej. W następnych latach będę szczególnie dbał, aby ta forma wystawiennicza była kontynuowana.

Zdaję sobie sprawę, że część projektów wystawienniczych związana jest z niezbędnymi pracami inwestycyjnymi. Uzależniona więc będzie od środków własnych Muzeum i pozyskanych z zewnętrznych źródeł. Będę dbał aby były przygotowywane wnioski w celu pozyskania tych funduszy.

DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZO – NAUKOWA.

Pracownicy Muzeum Podlaskiego w Białymstoku prowadzą badania naukowe w dyscyplinach reprezentowanych w Muzeum. Będę dokładał starań, aby priorytetowym było prowadzenie ich w oparciu o własne kolekcje.

Szczególną uwagę będę przykładał do badań, które są kontynuacją wcześniej rozpoczętych prac. Pracownikom prowadzącym te badania będę stwarzał właściwe warunki do ich prowadzenia.

Za najważniejsze uznaję badania koncentrujące się na głównych dziedzinach muzealnych.

1. Archeologia.

Z priorytetowych tematów w tej dziedzinie będę szczególnie wspierał te, które są kontynuacją wcześniejszych prac. Podstawowym programem badawczym będzie - Pogranicze kulturowo-przyrodnicze Północnego Podlasia. Będzie on próbą nowej analizy procesów osadniczych w różnych okresach dziejowych. Składać się będzie z kilku węższych tematycznie i terytorialnie programów, w których wykorzystane zostaną efekty wcześniej prowadzonych badań.

Podobny charakter będą miały interdyscyplinarne badania mikroregionu Puszczy Knyszyńskiej.

Będę też wspierał rozpoczęcie nowych programów, z których za najważniejsze uznaję:

- I. Biebrza – szlak czy bariera kulturowa. Przyrodniczo-archeologiczne badania nad osadnictwem Kotliny Biebrzańskiej. Rozpoczęcie prac nastąpi w 2015 roku.
- II. Tykociniensis Antiquitatis. To program badawczy, który rozpocznie się w roku 2015. Będzie oparty na pracach gabinetowych mających na celu opracowanie materiałów zabytkowych pozyskanych w trakcie wcześniejszych prac wykopaliskowych i nadzorów archeologicznych, które znajdują się w zasobach działu archeologii. Ich wyniki będą sukcesywnie przygotowywane do publikacji bądź to w formie kolejnych tomów oddzielnej serii (np. Tykociensis Antiquitatis. Plac Czarnieckiego) czy artykułów zamieszczanych w Podlaskich Zeszytach Archeologicznych lub innych wydawnictwach krajowych czy zagranicznych. Gdy pojawią się możliwości prowadzenia kolejnych badań archeologicznych w Tykocinie uznaję je za istotne dla Muzeum i będę je wspierał.
- III. Rozpoczęty też zostanie program badawczy zakończony skatalogowaniem ocalałych zbiorów z kolekcji Zygmunta Glogera. Jego pierwszym etapem będzie program realizowany we współpracy z Muzeum Archeologicznym w Krakowie - Materiały

zabytkowe z kolekcji Zygmunta Glogera. Program ten obejmować będzie w przyszłości także inne części kolekcji Z. Glogera (księgozbiór, archiwalia, pamiątki rodzinne). Podejmę starania, aby prace te prowadzić wspólnie z Książnicą Podlaską, która przygotowuje edycję książek i publikacji autorstwa Z. Glogera.

2. Historia

Prowadzone będą badania nad obiegiem pieniężnym na pograniczu Korony i Litwy w oparciu o zbiory Gabinetu Numizmatycznego Muzeum. Ponadto podjęte zostaną następujące tematy: Instytucje kultury w Białymstoku i ich działalność w latach 1945 – 1980, Przemysł białostocki do 1980 r., Józef Jodkowski - Muzealnik i konserwator zabytków. Planuję też rozpoczęcie badań nad historią społeczną regionu.

3. Etnografia.

Prowadzone będą prace nad tematami, które w ubiegłych latach zostały rozpoczęte. Będą to: budownictwo ludowe na Podlasiu, obrzędy i zwyczaje doroczne, tkanina ludowa północno-wschodniej Polski, rzemiosła wiejskie, a w szczególności bednarstwo, przeobrażenia kultur etnicznych na obszarze województwa podlaskiego oraz przemiany sztuki nieprofesjonalnej na Podlasiu, przemysły leśne.

Podjęte zostaną prace nad stworzeniem wystawy pod roboczym tytułem – Zagroda Tatarska. W 2015 roku przeprowadzone zostaną prace studialne i kwerendy oraz pozyskanie muzealiów pod kątem przyszłej ekspozycji. Projekt ten zakłada przeniesienie do skansenu budynku mieszkalnego z zabudowaniami gospodarskimi z Maławicz Górnych oraz w przyszłości rekonstrukcję jednego z nieistniejących meczetów (np. Dowbuciszki). Ekspozycja pokazywać ma historię rodów tatarskich, tradycyjne zajęcia tej ludności (garbarstwo i kuśnierstwo) oraz sferę wyznaniową.

4. Prowadzone będą badania nad kolekcją ikon znajdujących się w zbiorach Muzeum. Jest to zadanie priorytetowe, bo kolekcja ta jest jednym z ważniejszych wyróżników Muzeum. Połączenie atrakcyjnej formy wystawienniczej z naukową analizą zbioru zapewni szerokie zainteresowanie odbiorców.

W miarę możliwości i potrzeb będę też wspierał inne inicjatywy i programy badawcze, które uznaję za istotne dla Muzeum Podlaskiego w Białymstoku.

Efekty tych wszystkich badań publikowane będą między innymi w kolejnych tomach Rocznika Białostockiego. Po jego reaktywowaniu w 2014 roku (tom XIX), za jedno z najważniejszych zadań w działalności naukowej Muzeum będę uważał ukazywanie się w kolejnych latach, corocznie, następnych tomów Rocznika. Utrzymane zostaną też cykliczne wydawnictwa Muzeum Podlaskiego: Zeszyty Archeologiczne (ukazało się 8 tomów), Ikonosfera (ukazały się 3 tomy). Wydawnictwa te stwarzają Pracownikom Muzeum możliwość publikowania efektów swoich badań naukowych.

W latach 2015-2019 będę się koncentrował nad stwarzaniem warunków i zachęcaniem Pracowników Muzeum do opracowywania i wydawania w formie monograficznych publikacji naukowych katalogów kolekcji muzealnych. Uważam, że jest to skuteczna forma wprowadzania muzealiów zgromadzonych przez Muzeum w obieg ogólnopolski. Stworzy to Pracownikom możliwość rozwoju naukowego. Przyczyni się też do lepszej promocji Muzeum.

Będę też wspierał powstawanie publikacji popularnych, popularno-naukowych, a szczególności przewodników po Muzeum i jego kolekcjach.

Szczególne uwagę skoncentruję na rozwijaniu programu digitalizacji zbiorów. W trakcie wdrażania i kontynuacji tego programu ważnym zadaniem badawczym będzie weryfikacja dotychczasowego katalogu naukowego muzealiów zgromadzonych w Muzeum Podlaskim w Białymstoku. Wszystkie rejestrowane cyfrowo muzealia będą musiały mieć sprawdzone i uzupełnione naukowe opisy.

Ponadto będę dążył do tego, aby Muzeum organizowało konferencje naukowe i popularno – naukowe z zakresu etnografii, archeologii, historii i edukacji muzealnej, w trakcie których Pracownicy Muzeum będą mogli prezentować swój niemały dorobek. Cyklicznie odbywać się też będzie coroczne sympozjum naukowe Ikonosfera.

Będę też nadal stwarzał warunki umożliwiające pracownikom Muzeum udział z referatami i wystąpieniami na konferencjach naukowych w innych ośrodkach.

DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA I EDUKACYJNA.

Muzeum Podlaskie w Białymstoku od wielu lat prowadzi intensywną działalność edukacyjną i popularyzatorską. Wypracowane zostały formy tej pracy, skierowane do wszystkich grup wiekowych – wykłady, tematyczne spotkania, prezentacje, kuratorskie oprowadzanie po wystawach, konkursy historyczne i artystyczne, koncerty, promocje

wydańnictw, wycieczki historyczne, warsztaty rękodzieła, jarmarki i festyny etnograficzne, lekcje i zajęcia interaktywne dla dzieci i młodzieży z muzealnymi grami planszowymi i terenowymi. Ta różnorodność propozycji spowodowała, że Muzeum pozyskało nowych odbiorców i dzięki temu w znaczący sposób wzrosła frekwencja. Zostało to też pozytywnie ocenione przez muzealne ośrodki w kraju, gdzie Muzeum jest wielokrotnie zapraszane do prezentacji swoich działań na konferencjach poświęconych muzealnej edukacji. Formy te w latach 2015 - 2019 będę kontynuował i rozwijał. Obowiązującą zasadą w prowadzeniu tej dziedziny muzealnej, będzie opracowywanie cykli zajęć obejmujących wszystkie Oddziały Muzeum.

W 2014 roku został przygotowany scenariusz nowego cyklu edukacyjnego dla dzieci „Muzealni Detektywi”. Składają się nań skorelowane działania popularyzatorskie prowadzone we wszystkich Oddziałach Muzeum opracowane na bazie wystaw stałych i zbiorów. Cykl będzie miał swoją premierę w czasie ferii zimowych 2015 r. Są to różnorodne zajęcia interaktywne, połączone z grami edukacyjnymi, skierowane zarówno do zorganizowanych grup przedszkolnych i szkolnych jak też do osób indywidualnych. Cykl pojawi się więc w ofercie dla szkół i w ofercie dla rodzin z dziećmi w ramach Rodzinnych weekendów w Muzeum. Przewiduję, że cykl zostanie zamknięty po 4-5 latach jego trwania. W tym czasie stymulować będę prace nad nowym kolejnym cyklem, który zastąpi wyeksploatowaną wcześniej formę.

Cykl Muzealni Detektywi będzie jedną z form oferty edukacyjnej. Oprócz niej we wszystkich Oddziałach Muzeum realizowana będzie, skorelowana z programem szkolnym, szeroka gama tematów lekcji i zajęć interaktywnych wykorzystujących ekspozycje i zbiory. Rozszerzana będzie systematycznie oferta dla osób niepełnosprawnych (zajęcia dla niewidomych i niedowidzących w Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego i w Ratuszu, zajęcia dla osób z dysfunkcją ruchową oraz intelektualną).

Kontynuować będę, opracowany przeze mnie i organizowany od 2012 roku przez Muzeum we współpracy z Uniwersytetem w Białymstoku i instytucjami kultury w mieście, Tydzień Dziecka w Białymstoku.

We wszystkich Oddziałach Muzeum odbywać się będą spotkania dla seniorów w ramach prowadzonego od 2014 roku cyklu „Muzealne środy dla seniorów” oraz wykłady dla uczestników Uniwersytetu III Wieku.

Wszystkie formy zajęć edukacyjnych prowadzone będą w oparciu o zbiory Muzeum. Szczególnie dbać będę o monograficzne, warsztatowe przedstawianie kolekcji lub pojedynczych eksponatów.

Utrzymywać będę wypracowany w ubiegłych latach zestaw festynów, jarmarków i festiwali: Zielone Świątki w skansenie, Sobótka w skansenie, Smaki Podlasia, Dożynki w skansenie, Podlaskie ziołami pachnące, Plener rzeźbiarski w skansenie, Jarmark Wielkanocny, Jarmark na Jana, Targi rzeźby, kowalstwa i tkaniny dwuosnowowej, Festiwal kataryniarzy, Międzynarodowy Festiwal Cerkiewnego Dzwonienia oraz pokazy starych samochodów z kolekcji Zbigniewa Nalewajko.

Priorytetowym zadaniem realizowanym w całym Muzeum będzie wzbogacanie szerokiej oferty edukacyjnej. Szczególną uwagę zwracać będę na wzbogacanie oferty adresowanej do dzieci, młodzieży i osób starszych. Jednym z celów, który będę realizował będę też rozwijanie tych form edukacji i popularyzacji, które będą aktywizowały całe rodziny. Aby to zrealizować będę koordynował programy zajęć, warsztatów, spotkań, koncertów dbając o ich zróżnicowanie tematyczne odpowiadające profilowi poszczególnych Oddziałów.

1. W Ratuszu prowadzone będą wszelkie działania edukacyjne i popularyzatorskie związane z historią sztuki i kultury. Organizowane będą też cykliczne koncerty, które cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem słuchaczy.
2. W Muzeum Historycznym priorytetem będą zajęcia i inne formy popularyzacji dotyczące historii Białegostoku i regionu. Szczególnie dbać będę o kontynuację cyklu Wieczory historyczne.
3. W Muzeum Rzeźby Alfonsa Karnego główną tematyką prowadzonych zajęć będzie kolekcja rzeźb A. Karnego oraz biografie wielkich Polaków sportretowanych przez artystę. Zajęcia dotyczyć też będą historii rzeźby i kolekcji sztuki współczesnej w zbiorach Muzeum Podlaskiego.
4. W Białostockim Muzeum Wsi priorytetowym zadaniem popularyzatorskim będzie kontynuowanie cyklu festynów, które cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem mieszkańców województwa. Dbać będę, aby stawały się coraz bardziej atrakcyjne i były trwałym elementem promocji Muzeum.

Priorytetem w edukacji będzie nowa oferta - Ośrodek Edukacji Ekologicznej Muzeum Podlaskiego – Sokolarnia, realizowana do 2016 roku ze środków pozyskanych z Funduszu Norweskiego. Projekt ten jest innowacyjną formą połączenia wiedzy historycznej

i ekologicznej. Ma upowszechniać staropolskie tradycje łowieckie, kulturę i obyczaje polskiego dworu, a jednocześnie propagować tematykę przyrodniczą poprzez możliwość kontaktu z żywymi ptakami, obserwowania ich zachowań i rozróżniania gatunków. Będę dbał też o rozwój imprez etnograficznych przygotowywanych dla grup szkolnych poświęconych tradycyjnej kulturze ludowej.

5. Muzeum Wnętrz Pałacowych za priorytetowe zadanie edukacyjno - popularyzatorskie potraktuję utworzenie cyklu prezentującego muzykę wykonywaną na instrumentach dawnych. Myśląc o tym projekcie w 2013 roku zakupiony został klawesyn, a w roku 2014 rozpoczęte zostały rozmowy z fundacją Pro Anima zajmującą się propagowaniem muzyki dawnej. Dostrzegam duże zainteresowanie tą dziedziną sztuki wykonawczej wśród odbiorców, a jednocześnie chciałbym, aby to Muzeum miało wyraźniejszą specjalizację.
6. W Muzeum w Tykocinie będą odbywały się lekcje, zajęcia, warsztaty i spotkania z zakresu historii, kultury i tradycji żydowskiej oraz inscenizacje związane z cyklem świąt żydowskich.
Drugim priorytetem będą działania edukacyjne i popularyzatorskie związane z postacią Zygmunta Glogera i historią Tykocina.
7. W Muzeum Ikon w Supraślu za najważniejsze wydarzenie w popularyzacji uznawać będę Międzynarodowy Festiwal Cerkiewnego Dzwonienia, a w działalności oświatowej rozwijanie oferty zajęć prowadzonych w sali warsztatowej.
8. W Muzeum w Bielsku Podlaskim priorytetem będzie cały zestaw działań edukacyjnych i popularyzatorskich związanych z kolekcją ręcznika obrzędowego. Realizowany on będzie w ramach programu „Od nasionka do ręcznika ludowego”

DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA.

W 2019 roku Muzeum Podlaskie w Białymstoku obchodzić będzie jubileusz 70 lecia działalności. Wszystkie działania muzealne prowadzone w latach poprzedzających jubileusz będą wykorzystywane do promocji Muzeum Podlaskiego w Białymstoku, tak aby same obchody w 2019 roku były podsumowaniem pracy białostockich muzealników. Dołożę też starań, aby utrwaleniem obchodów 70 lecia Muzeum stała się między innymi przygotowywana monografia o Muzeum Podlaskim w Białymstoku.

W działalności promocyjnej szczególnie wykorzystywać będę media lokalne i ogólnokrajowe. Otrzymywać one będą serwisy informacyjne o wydarzeniach muzealnych, nowych zbiorach i pracy Muzeum. Wypracowane w ubiegłych latach formy tej współpracy będą doskonałe. Muzeum prowadzić będzie nadal różne formy publicznych festynów, które są bardzo dobrą promocją.

Znaczącą uwagę skoncentruję na wydawnictwach promujących Muzeum. Priorytetowym zadaniem będzie wydawanie w atrakcyjnej formie katalogów najciekawszych kolekcji ze zbiorów Muzeum Podlaskiego. Istotną formą promocji będzie umieszczanie zbiorów na stronie internetowej w ramach realizowanego programu digitalizacji muzealiów.

Będę też dbał o to, aby Noc Muzeów, która realizowana będzie co roku pod innym tematycznym hasłem przewodnim, była znaczącym elementem w popularyzacji i promocji Muzeum Podlaskiego w Białymstoku.

Realizować też będę spacer historyczny, które cieszą się dużym uznaniem uczestników i promują szeroko pojętą ochronę dziedzictwa, a także są powiązane z dziedzinami badawczymi i zbiorami Muzeum. Podobnie rzecz się ma z pisanymi przeze mnie cotygodniowymi felietonami historycznymi ukazującymi się w miejscowej prasie.

Zwracać też będę uwagę na współpracę z mediami przy merytorycznym przygotowywaniu programów związanych z rocznicami, historią miasta i regionu oraz na organizację przez Działy i Oddziały Muzeum konferencji naukowych i popularno – naukowych.

W celu rozszerzenia promocji różnych działań Muzeum planuję rozpoczęcie edycji ulotek informacyjnych „Miesiąc w Muzeum Podlaskim w Białymstoku”, które dostępne będą w Muzeum i w instytucjach na terenie Białegostoku i województwa. Lepszej promocji, szczególnie wśród turystów służyć będą foldery reklamowe o Muzeum i przewodniki, których wydanie planuję.

Wraz z digitalizacją zbiorów rozbudowana zostanie strona internetowa Muzeum oraz muzealny facebook. Obecnie Muzeum prowadzi 2 facebooki – Muzeum Podlaskie w Białymstoku i Muzealni Maniacy. Będę stwarzał warunki, aby promocja Muzeum odbywała się dynamicznie za pomocą mediów elektronicznych.

ZARZĄDZANIE I SPRAWY PRACOWNICZE

W Muzeum Podlaskim zatrudnionych jest obecnie 132 pracowników. Pracowników merytorycznych jest 70, co stanowi 53% ogółu zatrudnionych. Jest to wysoki wskaźnik w skali ogólnopolskiej, tym niemniej czynić będę starania o jeszcze większy udział tej grupy

pracowników w strukturze zatrudnienia. W tym celu analizowany będzie poziom zatrudnienia i kompetencje na poszczególnych stanowiskach we wszystkich grupach zatrudnionych.

W celu usprawnienia zarządzania muzealiami, programami badawczymi, edukacyjnymi, działalnością wystawienniczą powołam Kolegium Doradcze Kustoszy Muzeum Podlaskiego w Białymstoku.

W latach 2015-2019 przeprowadzone zostanie przeniesienie działu etnografii do Białostockiego Muzeum Wsi. Jest to uzasadnione ze względów merytorycznych i organizacyjnych. Uważam też, że należy rozpocząć przygotowania do powołania Działu Inwentarzy i Głównego Inwentaryzatora Zbiorów Muzeum Podlaskiego w Białymstoku. Liczba muzealiów zgromadzonych przez Muzeum wskazuje, że konieczne będzie już wkrótce stworzenie wyodrębnionej struktury organizacyjnej, która prowadzić będzie inwentarz muzeum w korelacji z powstającym od 2015 cyfrowym katalogiem zbiorów i Pracownią Konserwacji Zabytków. Warunkiem nieodzownym dla wprowadzenia tej zmiany organizacyjnej jest budowa centralnego magazynu zbiorów Muzeum Podlaskiego i zwiększenie zatrudnienia o 2-3 etaty.

W latach 2015-2019 nastąpi zwiększenie zadań wynikających z działalności edukacyjnej Muzeum i w związku z rozwojem digitalizacji zbiorów. Niezbędne będzie zwiększenie zatrudnienia w tych specjalnościach.

Utrzymywać będę wysoki poziom zapewnienia pracownikom Muzeum możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Wszyscy pracownicy merytoryczni kierowani będą na dotychczasowych zasadach na muzealne studia podyplomowe. Pracownicy będą też kierowani na naukę języków obcych niezbędną do obsługi zwiedzających i do pracy merytorycznej. Muzeum wspierać też będzie tych pracowników, którzy rozpoczną pisanie rozpraw doktorskich.

Bardzo istotnym problemem, który trzeba rozwiązać jest wynagrodzenie pracowników Muzeum Podlaskiego w Białymstoku. Jest ono najniższe w porównaniu z innymi instytucjami kultury prowadzonymi przez samorząd wojewódzki. Średnie miesięczne wynagrodzenie pracowników merytorycznych wynosi obecnie 2700 brutto, a pozostałych pracowników 2600 brutto. W latach 2015 – 2019 chciałbym doprowadzić do zauważalnego wzrostu płac.

ZADANIA REMONTOWO – INWESTYCYJNE

Realizacja planowanych zadań możliwa będzie po uzyskaniu dotacji celowych od Organizatora lub ze źródeł zewnętrznych. Muzeum będzie przygotowywało wnioski o uzyskanie tych funduszy.

Chciałbym zrealizować trzy, w mojej opinii najważniejsze inwestycje:

1. Priorytetem jest budowa centralnego magazynu zbiorów muzealnych w Białostockim Muzeum Wsi. Jest to strategiczna inwestycja, której realizacja pozwoli planować dalszy rozwój Muzeum. Dzięki niej muzealia zgromadzone przez Muzeum przechowywane będą w odpowiednich warunkach. Pomieszczenia, w których obecnie mieszczą się magazyny, po przeniesieniu zbiorów do nowego magazynu, będą mogły być wykorzystane do celów wystawienniczych i edukacyjnych.
2. Zadaniem, na którym też się skoncentruję będzie przeprowadzenie kompleksowego remontu Muzeum w Tykocinie. W efekcie prac, do których przygotowane zostaną w 2014 roku niezbędne dokumentacje techniczne, jeden z najcenniejszych zabytków województwa podlaskiego ukazany zostanie w należynej mu oprawie. W ramach remontu wykonane zostaną: wymiana pokrycia dachów, stolarki okiennej, izolacja fundamentów wraz z drenażem, zagospodarowanie otoczenia, oraz nowa kolorystyka elewacji, która jest efektem badań przeprowadzonych pod moim nadzorem w latach 2012-13.
3. Kolejnym priorytetowym zadaniem inwestycyjnym będzie kontynuacja prac w Muzeum Wnętrz Pałacowych w Choroszczy. Pozostały tam do wykonania: izolacja fundamentów pałacu i drenaż terenu wokół niego, remont elewacji pałacu, wymiana instalacji c.o. oraz przystosowanie toalet dla osób niepełnosprawnych. Po wykonaniu tych prac skoncentruję się na kolejnych etapach rewaloryzacji założenia pałacowo – parkowego w Choroszczy.

Z innych prac remontowe inwestycyjne kontynuowane będzie przenoszenie do Białostockiego Muzeum Wsi pozyskanych do zbiorów nowych obiektów. Wykonywane też będą niezbędne remonty bieżące i modernizacje wszystkich budynków muzealnych z obiektami skansenowskimi włącznie. W miarę uzyskiwania środków będę też zamawiał wykonanie dokumentacji budowlano-konserwatorskich, które umożliwią planowanie następnych prac inwestycyjnych. Priorytetem będzie tu znoszenie barier architektonicznych co umożliwi dostęp do wszystkich obiektów muzealnych osobom niepełnosprawnym.

.....

.....

.....